

projekt

druk nr 112

UCHWAŁA Nr XVIII/125

Rady Gminy Siekierzyn z dnia 21 października 2025 r.

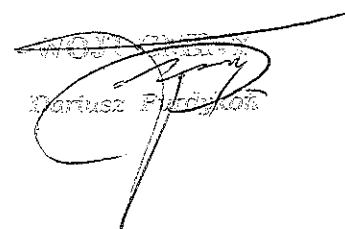
w sprawie przyjęcia "Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siekierzyn na lata 2026-2029"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) **Rada Gminy Siekierzyn uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się „**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siekierzyn na lata 2026-2029**”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Siekierzyn.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2026r.

Bartosz Pordykoń

RADCA PRAWNY

Andrzej Komsta

UZASADNIENIE

Do uchwały Nr XVII/...../25 Rady Gminy Siekierczyn z dnia 21 października 2025r.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1673) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Program stanowi podstawowy dokument planistyczny, określający kierunki działań samorządu gminnego w tym obszarze, a jego przyjęcie w formie uchwały rady gminy jest niezbędne dla skutecznego i spójnego prowadzenia lokalnej polityki społecznej.

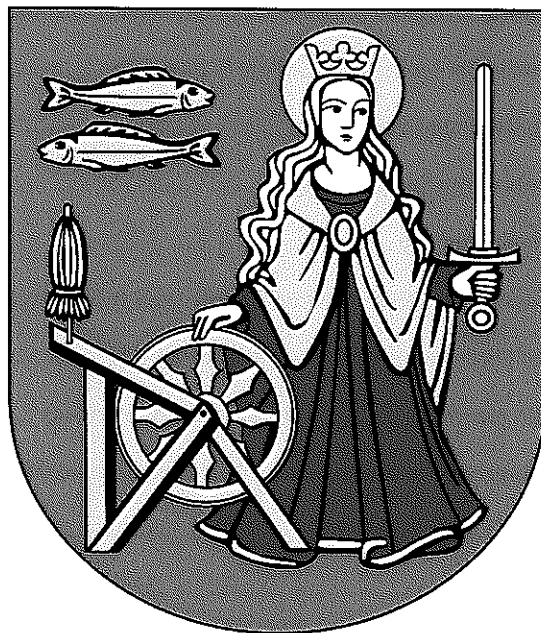
Przemoc domowa jest zjawiskiem naruszającym podstawowe prawa człowieka, w szczególności prawo do życia w poczuciu bezpieczeństwa, godności i wolności od krzywdzenia. Występuje we wszystkich środowiskach społecznych, niezależnie od statusu materialnego, poziomu wykształcenia czy miejsca zamieszkania. Dlatego gmina, jako wspólnota samorządowa najbliższa mieszkańcom, zobowiązana jest do podejmowania systemowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę osób doznających przemocy, jak i na oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne wobec osób stosujących przemoc.

Przygotowany program na lata 2026–2029 powstał w oparciu o diagnozę lokalnych potrzeb, doświadczenia z realizacji poprzedniego programu oraz przepisy prawa.

Przyjęcie uchwały jest niezbędne do kontynuowania działań gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w latach 2026–2029, zapewnienia mieszkańcom dostępu do pomocy i wsparcia, a także realizacji ustawowego obowiązku. Wdrożenie programu przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców gminy, w szczególności rodzin i osób najbardziej narażonych na doświadczanie przemocy.

WÓJT GMINY
Dariusz Kordycki

Załącznik do Uchwały nr XVII/...../25
Rady Gminy Siekierczyn z dnia 21 października 2025 r.

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy
Domowej
w Gminie Siekierczyn
na lata 2026-2029**

WÓJT GMINY
Dariusz Hordycki

Spis treści

Spis treści

1.	Wprowadzenie	3
1.1.	Przemoc domowa.....	3
1.2.	Najważniejsze zmiany prawne obowiązujące od 2023 r.....	7
1.3.	Podstawy prawne Programu.....	11
2.	Diagnoza Problemów Społecznych w Gminie Siekierczyn	13
2.1.	Charakterystyka Gminy Siekierczyn.....	13
2.2.	Diagnoza Problemów Społecznych.....	14
3.	Diagnoza problemu przemocy	15
3.1.1.	Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie.....	15
3.1.2.	Przemoc domowa wśród dorosłych mieszkańców.....	17
3.1.3.	Zjawisko przemocy domowej wśród dzieci i młodzieży	18
3.1.4.	Zjawisko przemocy rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży	20
4.	Analiza SWOT	22
5.	Założenia i cele Programu.....	25
6.	Adresaci Programu.....	26
7.	Realizatorzy Programu.....	26
8.	Zadania realizatorów Programu	26
8.1.	Zespół Interdyscyplinarny.....	26
8.2.	Pomoc Społeczna	28
8.3.	Ochrona zdrowia.....	30
8.3.	Policja	30
8.4.	Placówki oświatowe.....	32
8.5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	33
9.	Monitorowanie realizacji Programu i sprawozdawczość	34
10.	Finansowanie Programu	34
11.	Zadania realizowane w ramach Programu na lata 2026 - 2029	35

1. Wprowadzenie

1.1. Przemoc domowa

Ustawa z dnia 9 marca 2023 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz obwieszczenie Marszałka Sejmu z 11 marca 2024 roku wprowadziły szereg zmian w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustawach. Najważniejszą zmianą jest zastąpienie terminu „przemoc w rodzinie” określeniem „przemoc domowa”, co rozszerza zakres ochrony na wszystkich domowników, w tym świadków przemocy, także osoby małoletnie. Dom jest miejscem szczególnie ważnym dla człowieka, mającym kluczowy wpływ na kształtowanie osobowości, systemu wartości, poglądów, celów i stylu życia. Jest to szczególnie istotne w pierwszych latach życia dziecka, kiedy to domownicy, zarówno świadomie, jak i nieświadomie, wpływają na jego rozwój psychospołeczny. Miejsce zamieszkania powinno być utożsamiane z poczuciem bezpieczeństwa, zarówno fizycznego, jak i emocjonalnego. Niestety, dla niektórych osób dom staje się miejscem cierpienia, poniżenia, lęku i rozpacz. Skala zjawiska przemocy domowej jest trudna do oszacowania, ponieważ często zachodzi w zamkniętym środowisku domowym. Przyczynia się do tego wiele czynników, w tym brak udziału osób trzecich, opór i obawy osób doznających przemocy przed ujawnieniem sytuacji na zewnątrz, a także obawy przed rozpadem rodziny. Problem przemocy domowej jest powszechny na całym świecie, a badania potwierdzają, że nigdzie nie udało się go całkowicie wyeliminować. W celu skutecznego przeciwdziałania przemocy domowej, konieczne jest wdrożenie kompleksowych działań prewencyjnych i wsparcia dla osób doznających przemocy. Obejmuje to edukację społeczną, kampanie informacyjne, szkolenia dla pracowników służb społecznych, policji, oświaty, ochrony zdrowia oraz zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy psychologicznej i prawnej. Kluczowym elementem skutecznej walki z przemocą domową jest współpraca między różnymi instytucjami, takimi jak policja, służby społeczne, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia i organizacje pozarządowe. Tylko poprzez skoordynowane działania można zapewnić kompleksową pomoc i ochronę osobom doznającym przemocy domowej.

Mówiąc o zjawisku przemocy oraz o sposobach jej przeciwdziałania, a także pomocy zarówno osobom doświadczającym przemocy, jak i osobom stosującym przemoc należy zdefiniować najważniejsze pojęcia związane z tym zagadnieniem. Definicja najczęściej stosowana określa przemoc domową jako: *działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny*

przez jednego z jej członków przeciwko pozostałym, z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi siły lub władzy, godzące w ich prawa lub dobra osobiste. Przemoc domowa charakteryzuje się specyficznymi cechami jak intencjonalność, nierównowaga sił wynikająca z działania człowieka, naruszanie praw i dóbr osobistych powodując cierpienie i ból.

Przemoc może przybierać różne formy i rodzaje. Chcąc rozszerzyć to pojęcie jako formy przemocy możemy wyróżnić przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną, ekonomiczną i zaniedbanie.

1. **Przemoc fizyczna** - jest tym typem przemocy, który jest najłatwiej rozpoznawalny i powodujący konsekwencje widoczne i łatwe do dostrzeżenia, a jednocześnie mogące bezpośrednio zagrażać życiu i zdrowiu, jej celem jest zadanie osobie doznającej przemocy bólu fizycznego. Polega na przeróżnych formach zachowań o różnym stopniu nasilenia np.: wymierzaniu policzków, biciu, kopaniu, popychaniu, odpychaniu, obezwładnianiu, przytrzymywaniu, szczypaniu, duszeniu, biciu otwartą ręką i pięściami, biciu przedmiotami rzucanie w kogoś przedmiotami, parzeniu, polewaniu substancjami żrącymi, porzucaniu w niebezpiecznej okolicy, nieudzielaniu koniecznej pomocy.
2. **Przemoc psychiczna** to zachowanie, którego celem jest umniejszanie poczucia własnej wartości osoby doznającej przemocy, wzbudzanie w niej strachu. Przemoc psychiczna zawiera pewnego rodzaju przymus, emocjonalne wykorzystywanie, groźby, za które uważa się między innymi oskarżanie, poniżanie, wyzwiska, wmawianie choroby psychicznej, upokarzanie, izolowanie, kontrole kontaktów, zabieranie samochodu, telefonu, rzeczy osobistych, niszczenie przedmiotów, mających wartość dla osoby doznającej przemocy. Krzywdzenie psychiczne jednostki jest najbardziej nieuchwytną formą przemocy.
3. **Przemoc seksualna** to zachowanie polegające na zmuszaniu osoby do aktywności seksualnej wbrew jej woli, kontynuowaniu aktywności seksualnej, gdy osoba nie jest w pełni świadoma, bez pytania o jej zgodę lub gdy obawia się odmówić. Przymus może polegać na bezpośrednim użyciu siły fizycznej, ale także na groźbach użycia siły lub emocjonalnym szantażu. Przemocą seksualną nazwiemy również zgwałcenia w tym również gwałt występujący między małżonkami.
4. **Przemoc ekonomiczna** to każde zachowanie, którego celem jest ekonomiczne - uzależnienie osoby doznającej przemocy od osoby stosującej przemoc. Przemoc

ekonomiczna pojawia się wtedy, gdy niezaspakajane są potrzeby materialne partnera, pojawia się nadmierna kontrola w wydawaniu pieniędzy oraz zakazywanie podjęcia pracy, bądź też zawłaszczanie zarobionych pieniędzy pozostawienia bez środków do życia. Przemoc ekonomiczna przejawia się również wtedy, kiedy osoba stosująca przemoc nie płaci alimentów oraz bez wiedzy partnera zaciąga kredyty lub przywłaszcza sobie środki przeznaczone na utrzymanie rodziny.

5. **Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej – cyberprzemoc** to przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (Internet oraz telefony komórkowe). Podstawowe formy zjawiska to: nękanie, straszenie, poniżanie, dręczenie, prześladowanie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do takich działań wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, portale społecznościowe, grupy dyskusyjne, wiadomości tekstowe oraz multimedialne (SMS i MMS).
6. **Zaniedbanie** to niezapewnienie lub naruszenie obowiązku do opieki w tym lekarskiej ze strony najbliższych. Zjawisko to dotyczy głównie dzieci, osób dorosłych, które cierpią na różnego rodzaju schorzenia oraz osób w podeszłym wieku, potrzebujących wsparcia. Zaniedbanie charakteryzuje się obojętnością, brakiem należytej opieki, nieokazywaniem pozytywnych uczuć oraz lekceważeniem fizycznych i psychicznych potrzeb osób doświadczających przemocy.

Zjawisko przemocy domowej charakteryzuje się fazami, które różnią się intensywnością i czasem trwania, a które następują po sobie cyklicznie. Wyróżnia się trzy fazy.

1. **Faza narastania napięcia** - początkiem cyklu jest zwykle wyczuwalny wzrost napięcia, narastają sytuacje konfliktowe. Przyczyną mogą być drobne nieporozumienia powodujące dalszy wzrost napięcia. Zaczyna pojawiać się agresja.
2. **Faza ostrej przemocy** następuje wybuch agresji, osoba stosująca przemoc przemienia się w kata, może dokonać strasznych czynów nie zwracając uwagi na krzywdę innych. Często w tej fazie osoby doświadczające przemocy proszą o pomoc, głównie w postaci interwencji policji.

3. **Faza miodowego miesiąca** - to czas skruchy i okazywania miłości. Osoba stosująca przemoc zaczyna dostrzegać to, co się wydarzyło. Próbuje załagodzić sytuację, przeprosza, obiecuje poprawę, staje się uczynna i miła. Pozwala osobom doznającym przemocy uwierzyć, że teraz będzie inaczej. W tej fazie osoby doznające przemocy, które były gotowe uciec zostają. Osoba stosująca przemoc długo nie jest w stanie trwać w tej fazie i roli i wszystko zaczyna się powtarzać.

Przemoc domowa ma tragiczne konsekwencje. Skutki stosowania przemocy trwale odbijają się na życiu osoby doznającej przemocy. Stosowanie przemocy powoduje trwałe urazy psychiczne, które mogą ujawniać się podczas całego życia człowieka w wielu sferach jego funkcjonowania. Ponadto stosowanie przemocy rozwija silny mechanizm wzajemnego uzależnienia pomiędzy osobą doznającą przemocy, a osobą stosującą przemoc, który powoduje wzajemne zależności. Prowadzi nie tylko do uszkodzeń ciała osoby doznającej przemocy, ale także do zaburzeń emocjonalnych oraz zaburzeń w sposobie, w jaki postrzega ona sama siebie, osobę stosującą przemoc oraz innych ludzi.

Ludzie oczekują od osób doznających przemocy naturalnych reakcji samoobronnych, że nie pozwolą się tak traktować, że obronią się i postawią „tame” przemocy. Tak zachowywałyby się osoba posiadająca moc sprawczą, osoba, która ma zachowaną psychologiczną możliwość obrony. Jednak sytuacja przemocy domowej jest specyficzna. Cechuje się doświadczeniem chronicznego stresu, napięcia, cierpienia, lęku, bezradności, poczucia braku wpływu na własne życie. Osoba doznająca przemocy utraciła swoją moc sprawczą i wewnętrzną siłę, a osoba stosująca przemoc pogłębia i powtarza stosowane metody obezwładniając psychicznie i emocjonalnie. Dlatego ważne jest dążenie do wzmacniania systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie i podnoszenie jakości i efektywności pomocy osobom doznającym przemocy. Należy rozwijać współpracę osób i instytucji zajmujących się problemem przemocy domowej skutecznie wykorzystując potencjał środowiska lokalnego. Interdyscyplinarność pracy z rodziną wymaga wykorzystania wszystkich dostępnych narzędzi: uprawnień, kompetencji, możliwości i procedur.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Siekierzyn (zwany dalej Programem) został zaplanowany na lata 2026-2029. Niniejszy dokument zawiera charakterystykę zjawiska przemocy domowej, analizę problemów społecznych występujących w Gminie Siekierzyn (opisanych na podstawie Diagnozy

przeprowadzonej w roku 2025), określa również cele i założenia Programu. W Programie zdiagnozowano zasoby Gminy oraz zagrożenia, które można spotkać w trakcie jego realizacji. Cele, działania i zadania Programu będą podlegać ewaluacji i odpowiadać na potrzeby mieszkańców Gminy Siekierczyn w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. Program jest spójny z celami, założeniami i zadaniami Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Siekierczyn na lata 2021-2025 i stanowi jego kontynuację.

1.2. Najważniejsze zmiany prawne obowiązujące od 2023 r.

W świetle nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r., która otrzymuje brzmienie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej (ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw) niektóre przepisy uległy zmianie. Zmieniono nazwę samej ustawy rezygnując z określenia „przemoc w rodzinie” i zamieniając je na „**przemoc domowa**”. Pojęcie to jest szersze i nie ogranicza się do członków rodziny. Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 1 niniejszej ustawy przemoc domową definiuje się jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej”. W ustawach pokrewnych (np. w ustawie z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji lub ustawie z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych) terminy takie jak: „ofiara przemocy w rodzinie” oraz „osoba dotknięta przemocą” zostają zamienione na termin „**osoba doznająca przemocy**”, aby uniknąć stygmatyzowania osób doświadczających przemocy poprzez nazywanie ich ofiarą. Poprzez osobę doznającą przemocy należy rozumieć:

- a) „małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- b) wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- c) rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- d) osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,

- e) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- f) osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- g) osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- h) małoletniego - wobec którego jest stosowana przemoc domowa”.

Ponadto zgodnie z art. 2 ust. 2 osobą doznającą przemocy jest także **małoletni będący świadkiem przemocy domowej**. Zakres pojęciowy samej przemocy również został zmodyfikowany i od marca 2023 obejmuje poza przemocą fizyczną, psychiczną i seksualną także **przemoc ekonomiczną oraz cyberprzemoc**. Przemoc ekonomiczna została zdefiniowana następująco: „działanie lub zaniechanie (...) ograniczające lub pozbawiające tę osobę (doświadczającą przemocy domowej – komentarz autora) dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej” (art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. d). Cyberprzemoc natomiast należy rozumieć poprzez: „działanie lub zaniechanie (...) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej” (art. 2 ust. 1 pkt 1 lit. e).

Wprowadzona regulacja nakłada na osoby stosujące przemoc obowiązek uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych (art. 4 ust. 6). Niestosowanie się do przepisów ustawy będzie skutkowało dla osoby stosującej przemoc **karą ograniczenia wolności lub grzywny** (art. 66c ustawy Kodeks Wykroczeń). Osoby kierujące specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej są zobowiązane posiadać specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej oraz co najmniej 3-letni staż pracy w instytucjach i placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej lub co najmniej 3 letni staż pracy w pomocy społecznej, w tym co najmniej roczny staż pracy w w/wskazanych placówkach. Osoba stosująca przemoc może zostać zobowiązana przez Policję lub sąd do **opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, lub obiektu sportowego**, do których uczęszcza osoba doznająca

przemocy domowej, **miejsca pracy lub innego miejsca**, w którym zwykle lub regularnie przebywa osoba doznająca przemocy domowej, i przebywania na tym terenie. Przepis ten ma chronić małoletnie osoby doznające przemocy oraz małoletnie osoby będące świadkiem przemocy domowej. Sąd postanawia także o **zakazie zbliżania** się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość lub o zakazie kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej (również w formie **elektronicznej**).

Zgodnie z art. 9a ust. 5a członkowie Zespołów Interdyscyplinarnych mają obowiązek odbyć **szkolenie** w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania. Członkowie grup diagnostyczno-pomocowych (wcześniej zwanymi grupami roboczymi) są także zobowiązani do uczestniczenia w szkoleniach. Ponadto ZI musi **opracować i przyjąć regulamin** określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych (ust. 6 b). Spotkania ZI muszą odbywać się **nie rzadziej niż raz na 2 miesiące** (wcześniej raz na 3 miesiące) (ust. 7). Pierwsze posiedzenie ZI **zwołuje Wójt gminy**. ZI jest uprawniony do realizacji swoich zadań za pomocą **środków komunikacji elektronicznej**. W przypadku zgłoszonego podejrzenia wystąpienia przemocy domowej ZI powołuje grupę diagnostyczno-pomocową, w której skład ma obowiązek wejść pracownik socjalny oraz funkcjonariusz Policji. W sprawach żołnierzy pełniących czynną służbę wojskową stosujących przemoc domową w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także żołnierz Żandarmerii Wojskowej. Na ich wniosek grupa diagnostyczno – pomocowa może zostać poszerzona także o inne osoby w zależności od potrzeb i konieczności dokonania oceny sytuacji oraz zaplanowania pomocy (poza osobami powoływanymi do tej pory). Grupa musi zostać powołana w terminie nie późniejszym niż 3 dni od zgłoszenia.

Ustawa z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich została zmieniona przez ustawę o ochronie małoletnich, zwaną również ustawą Kamilka, która weszła w życie 15 lutego 2024 roku. Wprowadzono nowe przepisy, które nakładają obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich. Zgodnie z nowelizacją ustawy z dnia 28 lipca 2023 roku o zmianie ustawy - Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dziennik Ustaw z 2023 r. poz. 1606), nowe obowiązki będą w pełni egzekwowane od 15 sierpnia 2024 roku. Nowelizacja wprowadza szczególne środki ochrony małoletnich, które obejmują wdrożenie polityk ochrony dzieci w instytucjach edukacyjnych i opiekuńczych, obowiązek zgłaszania przypadków podejrzenia przemocy

i wykorzystywania małoletnich do odpowiednich organów, tworzenie bezpiecznych przestrzeni dla dzieci oraz monitoring i ewaluację działań ochronnych. Kluczowym elementem skutecznej ochrony małoletnich jest współpraca między różnymi instytucjami, takimi jak szkoły, placówki opiekuńcze ośrodki pomocy społecznej, służby zdrowia, policja i organizacje pozarządowe. Tylko poprzez skoordynowane działania można zapewnić kompleksową ochronę i wsparcie dla dzieci.

- 1) ocena prawdopodobieństwa ponownego popełnienia przestępstwa przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego;
- 2) standardy ochrony małoletnich;
- 3) analiza zdarzeń, w wyniku których małoletni na skutek działania rodzica albo opiekuna prawnego lub faktycznego poniósł śmierć lub doznał ciężkiego uszczerbku na zdrowiu;
- 4) Krajowy Plan Przeciwdziałania Przemocy na Szkodę Małoletnich oraz Krajowy Plan Przeciwdziałania Przestępstwom Przeciwko Wolności Seksualnej i Obyczajności na Szkodę Małoletnich;
- 5) kontrola wykonywania obowiązków.

Obowiązek wprowadzenia standardów ochrony małoletnich mają organy zarządzające jednostkami systemu oświaty (przedszkola, szkoły i schroniska młodzieżowe) oraz innymi placówkami oświatowymi, opiekuńczymi, wychowawczymi, resocjalizacyjnymi, religijnymi, artystycznymi, medycznymi, rekreacyjnymi, sportowymi lub związanymi z rozwijaniem zainteresowań, do których uczęszczają albo w której przebywają małoletni, a także organizatorzy tychże działalności oraz podmioty świadczące usługi hotelarskie, turystyczne czy prowadzące inne miejsca zakwaterowania zbiorowego. Standardy ochrony małoletnich stanowią:

STANDARD I. POLITYKA - Organizacja ustanowiła i wprowadziła w życie Politykę ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Polityka musi być ogólnodostępna.

STANDARD II. PERSONEL - Organizacja monitoruje, edukuje i angażuje swoich pracowników w celu zapobiegania krzywdzeniu dzieci.

STANDARD III. PROCEDURE - W organizacji funkcjonują procedury zgłaszania podejrzenia oraz podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dziecka.

STANDARD IV. MONITORING - Organizacja monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony dzieci.

Przepisy dotyczące standardów ochrony małoletnich znajdują się w art. 22b i 22c ustawy z dnia 13 maja 2016 roku o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczości na tle seksualnym i ochronie małoletnich. Obowiązek wprowadzenia tych standardów musi być zrealizowany w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy – do 15 sierpnia 2024 roku. Kontrolę przestrzegania standardów przeprowadzają jednostki samorządu (wójt, burmistrz, prezydent miasta, marszałek województwa) w zakresie właściwości rzeczowej i miejscowej, kuratorzy oświaty jako organy sprawujące nadzór pedagogiczny, NFZ w zakresie placówek medycznych, Inspekcja Pracy w zakresie weryfikacji pracowników w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym, oraz organy prowadzące jednostki systemu oświaty oraz nadzorujące inne placówki edukacyjne, wychowawcze, opiekuńcze, resocjalizacyjne, religijne, artystyczne, rekreacyjne, sportowe lub związane z rozwijaniem zainteresowań.

Standardy ochrony małoletnich muszą być dostępne dla rodziców i opiekunów prawnych oraz w wersji skróconej (zrozumiałej) dla dzieci. Zapewnienie transparentności i dostępności tych standardów jest kluczowe dla budowania zaufania i świadomości wśród społeczności lokalnej. Brak wprowadzenia standardów skutkuje karą nagany lub grzywną do 250 zł. W razie ponownego stwierdzenia niewykonania tego obowiązku, kara grzywny nie może być niższa niż 1000 zł.

1.3. Podstawy prawne Programu

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, a w tym:

- 1) opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 2) prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- 3) zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne podejmujące temat przeciwdziałania przemocy i regulujące postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób stosujących przemoc domową oraz osób doznających przemocy domowej. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej. Są to:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997.78.483);
- 2) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2024 poz. 424);
- 3) Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2023 poz. 901 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. 2023 poz. 40 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U. 2023 poz. 2809);
- 6) Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. 2024 poz. 145);
- 7) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. 2024 poz. 17);
- 8) Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks postępowania karnego (Dz.U. 2024 poz. 37);
- 9) Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. 2023 poz. 2151);
- 10) Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2023 poz. 1939);
- 11) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej (Dz. U. 2023 poz. 1161);
- 12) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach (Dz. U. 2023 poz. 1158);
- 13) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz.U. 2023 poz. 1165);

- 14) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870).

Program zawiera cele i zadania zgodne z Rządowym Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 oraz Wojewódzkim programem przeciwdziałania przemocy domowej dla województwa dolnośląskiego na lata 2021-2030.

2. Diagnoza Problemów Społecznych w Gminie Siekierczyn

2.1. Charakterystyka Gminy Siekierczyn

Gmina Siekierczyn to gmina wiejska, położona na terenie powiatu lubańskiego w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego. Jest jedną z sześciu gmin wchodzących w skład powiatu. Graniczy z miastem Lubań oraz gminami: Lubań, Platerówka, Sulików i Zgorzelec. Gmina zajmuje powierzchnię około 49,6 km². W jej skład wchodzi siedem sołectw: Nowa Karczma, Rudzica, Siekierczyn Górny, Siekierczyn Dolny, Wesołówka, Wyręba i Zaręba. Liczba mieszkańców na dzień 31 grudnia 2024 roku wyniosła 4265 osób.

Gmina Siekierczyn ma charakter rolniczy. Użytki rolne zajmują około 73% całej powierzchni gminy, a lasy około 16%. Największe podmioty gospodarcze działające na jej terenie związane są głównie z rolnictwem i przetwórstwem produktów rolnych.

Liczba mieszkańców Gminy Siekierczyn	2021	2022	2023	2024
Razem	4470	4339	4360	4265

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie Gminy Siekierczyn za rok 2024 oraz danych z GUS.

Według danych GUS z 2021 roku liczba mieszkańców Gminy systematycznie spada oraz obserwuje się zjawisko ujemnego przyrostu naturalnego, wynoszącego -31. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -6,93 na 1000 mieszkańców gminy Siekierczyn.

Wśród mieszkańców gminy Siekierczyn 62,7% jest w wieku produkcyjnym, 16,9% w wieku przedprodukcyjnym, a 20,4% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym¹. Wskaźnik bezrobocia w Gminie Siekierczyn wynosił 7,7%, i był niższy o 1,8% od zeszłorocznego.

2.2. Diagnoza Problemów Społecznych

W 2025 r. na terenie Gminy Siekierczyn przeprowadzono Diagnozę Problemów Społecznych. Diagnoza została opracowana na podstawie badań ilościowych przeprowadzonych przy pomocy kwestionariuszy ankietowych papierowych (PAPI - ang. Paper & Pen Personal Interview) i elektronicznych (CAWI - ang. Computer-Assisted Web Interview), pozyskanych od dorosłych mieszkańców oraz uczniów szkół podstawowych z terenu Gminy Siekierczyn. Ponadto, w celu zbadania aktualnego rozwoju Gminy Siekierczyn z punktu widzenia strategii rozwojowych, przeanalizowano dostępne dokumenty strategiczne i dane dotyczące demografii Gminy Siekierczyn. Analizie poddano dane pochodzące z Banku Danych Lokalnych GUS.

Badania kwestionariuszowe w wersji on-line przeprowadzono wśród 104 uczniów w wieku 11 – 15 lat, analizy dokonano na podstawie 99 prawidłowo wypełnionych kwestionariuszy.

Dorosłych mieszkańców Gminy przebadano metodami kwestionariuszowymi. Łącznie zebrano 79 odpowiedzi od dorosłych mieszkańców Gminy, ostateczną próbę badawczą stanowiło 78 dorosłych, z czego zdecydowaną większość stanowiły kobiety (68,42%).

Podstawowym celem badań sondażowych była analiza określonych problemów społecznych występujących na terenie Gminy Siekierczyn, do których należą:

1. rozpowszechnienie spożywania alkoholu, a także przekonania na jego temat w grupie dorosłych i uczniów szkół;
2. rozpowszechnienie używania narkotyków, a także przekonania na ich temat w grupie dorosłych i uczniów szkół;
3. rozpowszechnienie używania papierosów, a także przekonania na ich temat wśród dzieci i młodzieży;

¹ Źródło: GUS, 31.12.2021

4. konsekwencje zdrowotne związane z używaniem alkoholu i narkotyków wśród dzieci i młodzieży;
5. działania z zakresu profilaktyki, leczenia i rehabilitacji oraz redukcji szkód;
6. tzw. zagrożenia behawioralne ze szczególnym uwzględnieniem problemu uzależnień behawioralnych, w tym hazardu i uzależnienia od urządzeń elektronicznych;
7. dostępność do substancji psychoaktywnych, w tym dostępność dla osób poniżej 18 r.ż. w opiniach mieszkańców;
8. analiza ogólnych problemów społecznych występujących wśród mieszkańców Gminy.

3. Diagnoza problemu przemocy

3.1.1. Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie

W ubiegłych latach podstawą działania na rzecz osób doznających przemocy domowej w Gminie Siekierczyn był Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2021 – 2025, który został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Siekierczyn Nr XXVI/182/20 z dnia 29 grudnia 2020 r.

Za monitoring Programu odpowiada Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie.

W 2021 roku odnotowano wzrost liczby prowadzonych procedur. Z danych zawartych w sprawozdaniach z realizacji programu przeciwdziałania przemocy domowej za lata 2022 i 2023 wynika, że w 2022 roku do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 16 formularzy „Niebieska Karta”, obejmujących 12 rodzin. W 2023 roku liczba ta zmniejszyła się do 8 formularzy, dotyczących 7 rodzin. W obu latach zgłaszano wyłącznie dwa rodzaje przemocy – fizyczną i psychiczną. W 2022 roku odnotowano po 15 przypadków każdego z nich, natomiast w 2023 roku po 8 przypadków każdego rodzaju. Spadek liczby procedur w 2023 roku może świadczyć o zmniejszeniu liczby zgłaszanych przypadków przemocy domowej, jednak bez dodatkowych danych trudno jednoznacznie określić, czy jest to efektem poprawy sytuacji, czy też niższej skali zgłaszania incydentów. Stały udział przemocy fizycznej i psychicznej w strukturze zgłoszeń wskazuje na utrzymujący się charakter problemu, wymagający konsekwentnych działań profilaktycznych i interwencyjnych.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w Gminie Siekierczyn przedstawia się jak w tabeli poniżej.

Tabela 3. Liczba osób korzystających ze świadczeń na podstawie wydanych decyzji

Wyszczególnienie	2017	2018	2019	2020	2021	Dynamika zmian
Gmina Siekierczyn	94	107	97	76	63	-31
Powiat (średnia)	220	200	171	158	144	-79
Województwo (średnia)	489	441	404	374	341	-148

Źródło: dane z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Siekierczynie

Tabela 1. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Źródło: Strategia Rozwiązywania Problemów Gminy Siekierczyn na lata 2023-2027

Dane dotyczące przemocy domowej w zestawieniu za lata 2022-2024 na podstawie Niebieskich Kart, które wpłynęły do ZI wyglądają następująco:

Sprawcy przemocy	2022	2023	2024
Kobiety	2	5	7
mężczyźni	12	4	8
Liczba osób doznających przemocy domowej (w tym dzieci)	37 7	18 16	27 18

Tabela 2. Liczba sprawców i osób doznających przemocy domowej w latach 2022-2024. Źródło: Sprawozdanie realizacji „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Siekierczyn na lata 2021-2025 za lata 2022 oraz 2023 oraz Raport o Stanie Gminy Siekierczyn za rok 2024.

Porównując dane z lat 2022-2023 roku, widać wyraźne różnice zarówno w strukturze sprawców przemocy domowej, jak i w profilu osób pokrzywdzonych.

W 2022 roku zdecydowaną większość sprawców stanowili mężczyźni (12 z 14 przypadków, czyli około 86%), a kobiety odpowiadały za jedynie 14% zdarzeń. W 2023 roku proporcje te uległy odwróceniu – kobiety były sprawcami w większości przypadków (5 z 9, czyli około 56%), a udział mężczyzn zmalał niemal trzykrotnie (z 12 do 4). Utrzymało się to na względnie stałym poziomie w 2024 roku, kiedy to kobiet sprawczyń przemocy było 7 przy 8 mężczyznach sprawców.

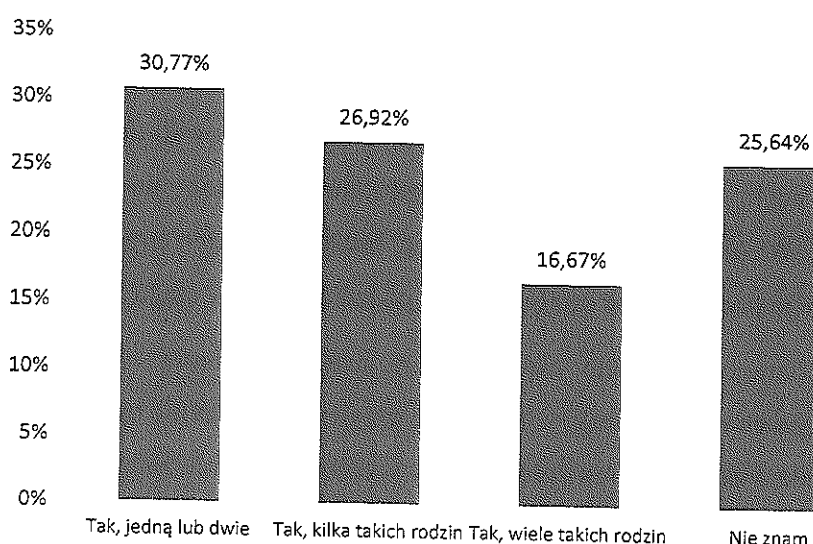
Jeszcze większe różnice dotyczą osób doznających przemocy. W 2022 roku osób doznających przemocy było łącznie 37, w tym 7 dzieci (ok. 19%), co oznacza, że większość przypadków dotyczyła osób dorosłych. W 2023 roku liczba osób doznających przemocy spadła o ponad połowę

– do 18 – jednak aż 16 z nich to dzieci (ok. 89%). W 2024 roku liczba osób doznających przemocy wyniosła 27, w tym 18 dzieci.

Może to wskazywać na zmianę charakteru zgłaszanych spraw – z większym odsetkiem przypadków dotyczących najmłodszych – co wymaga szczególnej uwagi w planowaniu działań profilaktycznych i ochronnych.

3.1.2. Przemoc domowa wśród dorosłych mieszkańców

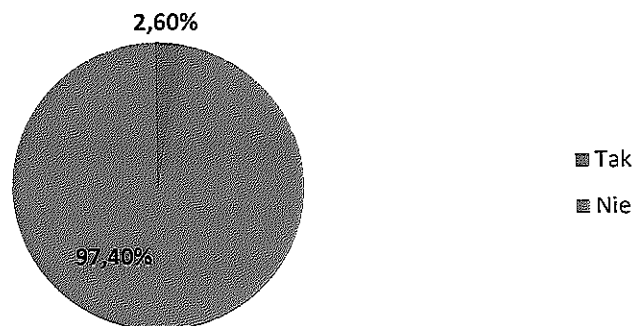
Mieszkańcom zostały zadane pytania dotyczące zjawiska przemocy domowej. Pierwsze z nich odnosiło się do występowania przemocy wśród osób, które ankietowani znają osobiście. Okazuje się, 74,36% zna rodziny, w których dochodzi do różnych form przemocy (fizycznej, psychicznej, seksualnej lub ekonomicznej). Jedynie jedna czwarta nie zna w swoim otoczeniu rodzin, które mogłyby doznać przemocy w powyższej formie.

Wykres 1. Znajomość rodzin z doświadczeniami różnych form przemocy. Diagnoza lokalnych zagrożeń w Gminie Siekierczyn 2025 r.

Badanych zapytano także o doświadczenie jakiegokolwiek rodzaju przemocy domowej w ciągu ostatnich 12 miesięcy. Niestety 2,60% ankietowanych odpowiedziało twierdząco.

Czy osobiście doświadczył/a Pan/Pani przemocy domowej w swoim domu w ciągu ostatnich 12 miesięcy?

Wykres 2. Doświadczenie kiedykolwiek przemocy domowej. Diagnoza lokalnych zagrożeń w Gminie Siekierczyn 2025 r.

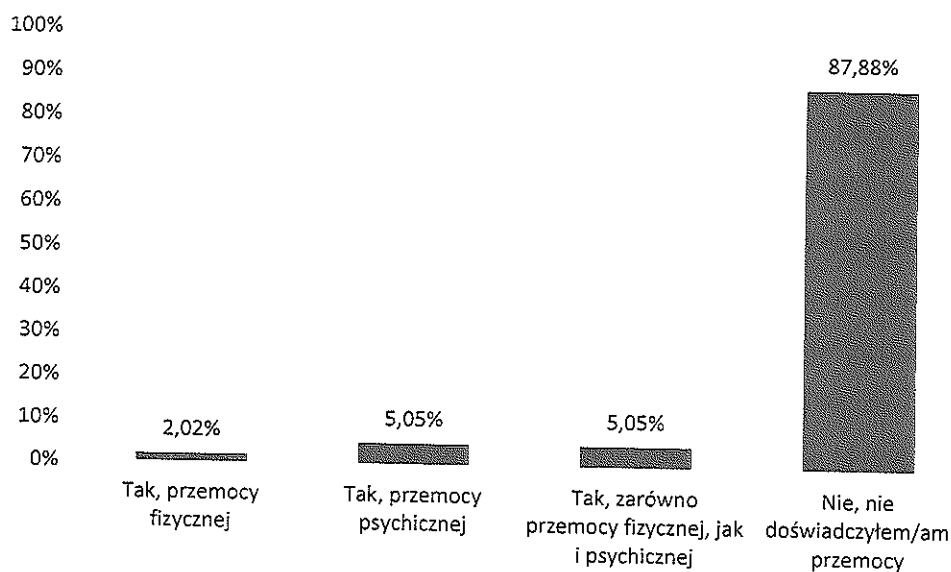
Osoby doświadczające przemocy domowej poproszono o podanie bardziej szczegółowych informacji na temat jej charakteru. Obydwaj mężczyźni zadeklarowali doświadczenie przemocy fizycznej, przy czym po jednej osobie wskazało również na przemoc psychiczną oraz zaniedbanie. W obu przypadkach przemoc miała charakter przewlekły – respondenci przyznali, że sytuacje przemocowe miały miejsce ponad 10 razy w ciągu ostatniego roku.

Jako sprawców przemocy wskazano: męża/partnera, matkę oraz brata – każdy z tych wariantów został zaznaczony jeden raz. Niestety, w żadnym z przypadków nikt nie był świadkiem przemocy, a same zdarzenia nie zostały nikomu zgłoszone, w wyniku czego nie założono niebieskiej karty.

Wśród powodów niezgłaszania przemocy respondenci wskazali przekonania, że zgłoszenie „nic by nie dało” oraz że „problemy rodzinne należy rozwiązywać w domu”. Odpowiedzi te wskazują na istnienie barier psychologicznych i społecznych w podejmowaniu działań interwencyjnych.

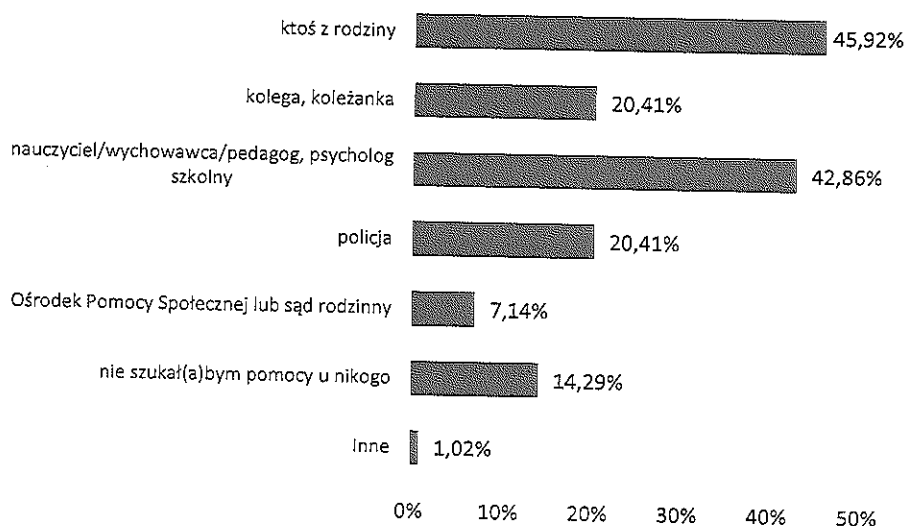
3.1.3. Zjawisko przemocy domowej wśród dzieci i młodzieży

Uczniów z Gminy Siekierczyn zapytano, czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy fizycznej lub psychicznej w swoim domu. Wśród uczniów, ponad co dziesiąty badany (12,12%) doświadczył kiedykolwiek przemocy psychicznej, fizycznej, lub obu w swoim domu.

Wykres 3. Doświadczenie przemocy domowej. Diagnoza lokalnych zagrożeń w Gminie Siekierczyn 2025r.

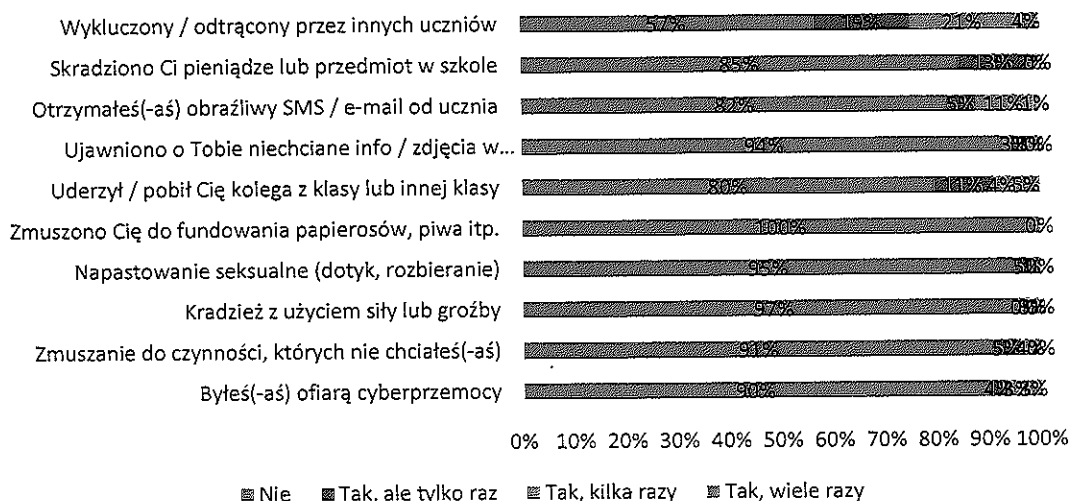
Następnie młodzież zapytano o to do kogo zwróciliby się o pomoc w razie przypadku doświadczenia przemocy w domu. Najwięcej uczniów zadeklarowało, że zwróciłoby się o pomoc do kogoś z rodziny (45,92%). Często wskazywano również nauczycieli, wychowawców lub psychologów szkolnych (42,86%). Mniej uczniów rozważyłoby poinformowanie rówieśników (20,41%), zgłoszenie się do policji (20,41%) czy instytucji takich jak Ośrodek Pomocy Społecznej lub sąd rodzinny (7,14%). Niestety spory odsetek nie szukałaby pomocy u nikogo (14,29%).

Wykres 4. Instytucja/osoba, do której uczeń zwróciłby się w przypadku doświadczenia przemocy w domu. Diagnoza lokalnych zagrożeń w Gminie Siekierczyn 2025r.

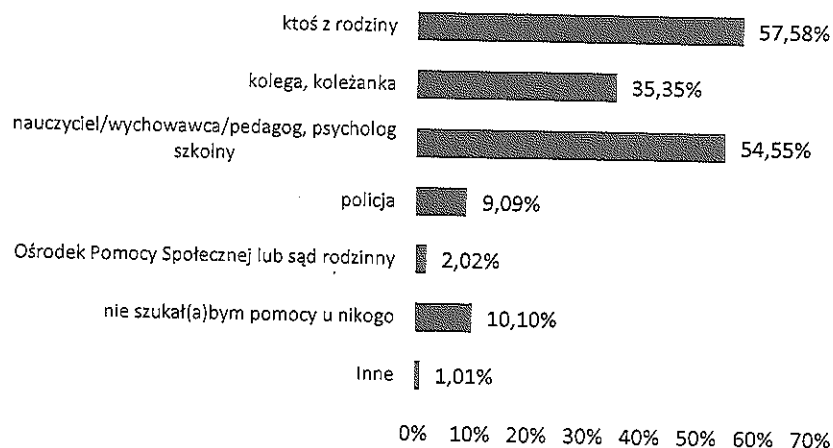
3.1.4. Zjawisko przemocy rówieśniczej wśród dzieci i młodzieży

Uczniowie, jako najczęstszy rodzaj doświadczanej przez nich przemocy poza domem wskazywali na wykluczenie lub odrzucenie przez innych uczniów (43%, w tym 4% wielokrotnie). Co piąty uczeń (20%) został uderzony lub pobity, a istotny odsetek doświadczył przemocy cyfrowej – 18% otrzymało obraźliwe wiadomości, 10% padło ofiarą cyberprzemocy, a na temat 6% udostępniono niechciane informacje lub zdjęcia. Kradzieży w szkole doświadczyło 15% badanych. Rzadziej występowały poważniejsze incydenty: 10% było zmuszanych do niechcianych czynności, 5% napastowanych seksualnie lub zmuszonych do fundowania czegoś rówieśnikom, a 3% doświadczyło kradzieży lub szantażu. Choć te odsetki są niższe, ich obecność stanowi poważny sygnał ostrzegawczy.

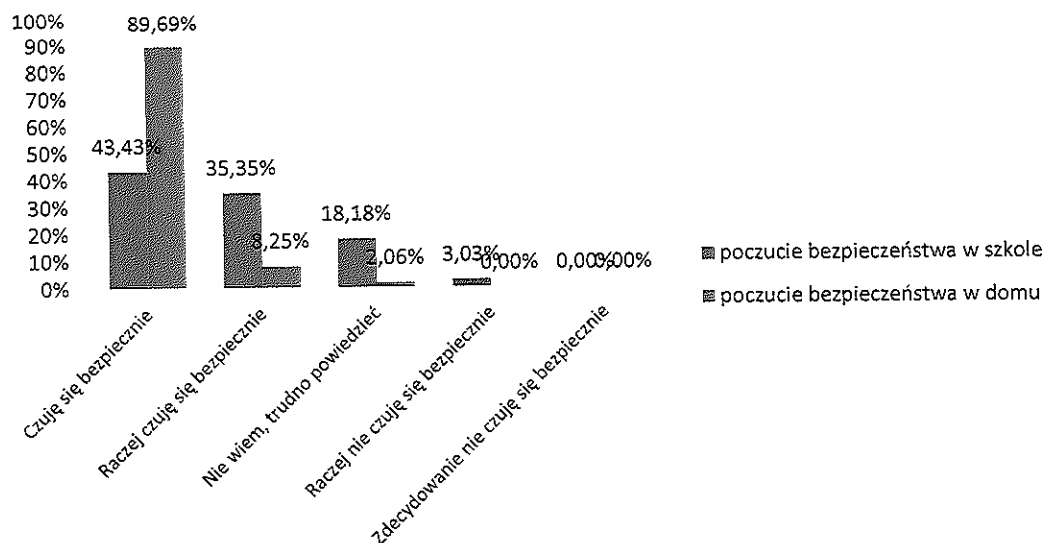
Wykres 5. Najczęściej występuje zdarzenia wskazane przez uczniów w ciągu ostatniego roku. Diagnoza lokalnych zagrożeń w Gminie Siekierczyn 2025 r.

Uczniów zapytano, do kogo zwróciliby się w razie doświadczenia przemocy w szkole. Najwięcej uczniów (57,58%) zadeklarowało, że zwróciłoby się o pomoc do kogoś z rodziny. Często wskazywano również kadrę szkolną – nauczycieli, wychowawców, pedagogów i psychologów (54,55%) oraz rówieśników (35,35%). Znacznie rzadziej respondenci deklarowali zgłoszenie się do policji (9,09%) lub instytucji pomocowych, takich jak OPS czy sąd rodzinny (2,02%). Warto zauważyć, że jedna dziesiąta badanych nie szukałaby pomocy u nikogo.

Wykres 6. Instytucja/ osoba, do której zwróciłby się uczeń w przypadku doświadczenia przemocy w szkole. Diagnoza lokalnych zagrożeń w Gminie Siekierczyn 2025 r.

Uczniów spytaliśmy również o ich odczuwane poczucie bezpieczeństwa, zarówno w szkole, jak i w domu. Dane pokazują wyraźną różnicę w postrzeganiu bezpieczeństwa w dwóch środowiskach – szkole i domu. Aż 89,69% uczniów czuje się bezpiecznie w domu, podczas gdy w przypadku szkoły odsetek ten wynosi jedynie 43,43%. Kolejny spory odsetek w odniesieniu do szkoły deklaruje, że raczej czuje się bezpiecznie (35,35%), co może świadczyć o pewnych wątpliwościach lub niestabilności tego poczucia. Jednocześnie jedynie 3,03% deklaruje, że raczej nie czuje się bezpiecznie w szkole. Nikt natomiast nie wskazał, że zdecydowanie nie czuje się tam bezpiecznie. 18,18% zadeklarowało, że trudno im powiedzieć jak czują się w szkole, a 2,06% wybrało tę samą odpowiedź w stosunku do domu. Nikt natomiast nie zaznaczył braku poczucia bezpieczeństwa w przypadku pytania o jego poczucie w domu.

Wykres 7. Poczucie bezpieczeństwa w szkole i w domu wśród uczniów szkół podstawowej.

4. Analiza SWOT

Przeanalizowane dane pochodzące z przeprowadzonych badań mogą posłużyć do lepszego zrozumienia kluczowych kwestii społecznych występujących na terenie Gminy Siekierczyn, a co za tym idzie ukierunkowania działań prewencyjnych i profilaktycznych na istotne dla mieszkańców obszary. Poniżej przedstawiono analizę SWOT.

Mocne strony:

1. Sprawnie działający Zespół Interdyscyplinarny

- Zespół Interdyscyplinarny aktywnie działa na rzecz ochrony osób doświadczających przemocy, integrując różne instytucje, takie jak GOPS, szkoły, policja i inne jednostki

2. Prowadzenie przez pracowników socjalnych specjalistycznej pracy socjalnej

- Skuteczna praca z osobami i rodzinami dotkniętymi przemocą domową, zapewnienie wsparcia zgodnie z potrzebami.

3. Podejmowanie przez podmioty z obszaru przemocy domowej wspólnych działań edukacyjnych.

- Organizacja kampanii informacyjnych, szkoleń i innych działań edukacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej.

4. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- Skuteczne wsparcie i działania mające na celu redukcję problemów alkoholowych, które często współwystępują z przemocą domową.

5. Funkcjonowanie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego oferującego pomoc osobom doznającym przemocy domowej

- Pomoc zarówno dla osób doznających przemocy, jak i stosujących przemoc domową, w zakresie problemów uzależnień.

6. Profesjonalna i podnosząca kwalifikacje kadra działająca w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

- Szkolenia dla pracowników socjalnych i członków zespołów interdyscyplinarnych, zwiększające ich kompetencje w zakresie pracy z rodzinami dotkniętymi przemocą.

7. Realizacja działań edukacyjnych – profilaktycznych przez instytucje współpracujące w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

- Organizacja warsztatów, prelekcji i programów edukacyjnych na temat przemocy domowej i sposobów radzenia sobie z nią.

Słabe strony

1. Chroniczny charakter przemocy

- Wysoki odsetek powtarzających się interwencji w tych samych rodzinach, co może świadczyć o utrwalonym charakterze przemocy.

2. Zagrożenie wypaleniem zawodowym kadr działających w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

- Wysoki poziom stresu i obciążenia pracą może prowadzić do wypalenia zawodowego wśród pracowników zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej, co wpływa na ich efektywność i zaangażowanie.

3. Niewystarczająca świadomość społeczna i funkcjonujące stereotypy na temat osób i rodzin z problemem przemocy

- Brak wystarczającej edukacji społecznej i obecność szkodliwych stereotypów utrudniają skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej i wsparcie dla osób doznających przemocy domowej.

Szanse

1. Wprowadzenie ujednoliconych regulacji prawnych i administracyjnych

- Możliwość ujednolicenia i usprawnienia procedur prawnych oraz administracyjnych, co zwiększy skuteczność działań przeciwdziałania przemocy domowej.

2. Rosnąca świadomość społeczna wśród dorosłych oraz dzieci na temat przemocy domowej

- Zwiększająca się świadomość społeczna na temat przemocy domowej może prowadzić do większego zaangażowania społeczności lokalnej oraz skuteczniejszego wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

3. Interdyscyplinarność i współpraca między poszczególnymi podmiotami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

- Rozwijanie współpracy między różnymi instytucjami i organizacjami może prowadzić do bardziej skoordynowanych i efektywnych działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

4. Systematyczność działań edukacyjnych i profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

- Kontynuacja i rozwijanie systematycznych działań edukacyjnych i profilaktycznych mogą znacząco przyczynić się do zapobiegania przemocy domowej, wsparcia osób doznających przemocy domowej oraz eliminowania zachowań agresywnych osób stosujących przemoc domową.

Zagrożenia

1. Zwiększająca biurokratyzacja i formalizacja działań

- Nadmierna biurokracja i formalizacja mogą spowolnić procesy interwencyjne i obniżyć efektywność działań przeciwdziałania przemocy domowej.

2. Rosnące zjawisko przemocy domowej wobec dzieci

- Ryzyko dalszego wzrostu przemocy wobec dzieci – w 2023 roku stanowiły one zdecydowaną większość ofiar.
3. **Dziedziczenie w środowisku rodzinnym złych nawyków zachowań**
 - Przenoszenie negatywnych wzorców zachowań z pokolenia na pokolenie utrudnia skuteczne przeciwdziałanie przemocy domowej.
 4. **Niski poziom motywacji osób stosujących przemoc domową do korzystania z oferowanych form wsparcia**
 - Brak chęci do zmiany i uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych ogranicza skuteczność działań interwencyjnych.
 5. **Stygmatyzacja osób doznających przemocy i sprawców**
 - Społeczny ostracyzm wobec osób doznających przemocy i sprawców może utrudniać skuteczne interwencje.
 6. **Długotrwałość procedur prawnych**
 - Przedłużające się procesy prawne mogą zniechęcać osoby doznające przemocy domowej do zgłaszania przypadków i utrudniać szybkie rozwiązanie problemów związanych z przemocą domową.

5. Założenia i cele Programu

Cel główny

Głównym celem Programu jest rozwijanie systemu interwencji i zwiększenie form wsparcia dla osób i rodzin zagrożonych, bądź uwikłanych w przemoc oraz systematyczne działania edukacyjne wśród społeczności lokalnej w zakresie przemocy i jej przeciwdziałania.

Realizacja celu Programu odbywać się będzie w czterech obszarach działania:

- 1) Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna,
- 2) Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej,
- 3) Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową,
- 4) Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

6. Adresaci Programu

Adresatami Programu są wszyscy mieszkańcy Gminy Siekierczyn, a w szczególności:

- osoby i rodziny zagrożone przemocą domową oraz osoby i rodziny dotknięte przemocą domową,
- osoby stosujące przemoc domową,
- dzieci i młodzież szkolna oraz ich rodzice,
- przedstawiciele instytucji, podmiotów i służb realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

7. Realizatorzy Programu

Podmioty funkcjonujące na terenie Gminy Siekierczyn, świadczące pomoc w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej, w szczególności:

- 1) Zespół Interdyscyplinarny,
- 2) Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie,
- 3) Komenda Powiatowa Policji w Lubaniu,
- 4) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie,
- 5) Punkt Konsultacyjny w Siekierczynie
- 6) placówki oświaty funkcjonujące na terenie gminy Siekierczyn,
- 7) placówki kultury funkcjonujące na terenie gminy Siekierczyn,
- 8) podmioty lecznicze funkcjonujące na terenie gminy Siekierczyn,
- 9) organizacje pozarządowe.

8. Zadania realizatorów Programu

8.1. Zespół Interdyscyplinarny

Zgodnie z art. 9b ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów

wchodzących w skład zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, polegającego na uporczywym niestosowaniu się do obowiązków określonych w ustawie polegających na obowiązkowym uczestnictwie w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Zespół Interdyscyplinarny w Siekierczynie w celu realizacji procedur NK tworzy grupy diagnostyczno-pomocowe. W skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi pracownik socjalny GOPS oraz dzielnicowy KPP w Lubaniu, jeżeli w rodzinie są dzieci - pedagog szkolny lub psycholog, a także przedstawiciel komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w przypadku problemu uzależnienia w rodzinie.

Zadaniem grup diagnostyczno-pomocowych jest opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Zadania/Podmiot	Zespół Interdyscyplinarny	Grupa diagnostyczno-pomocowa
Cel	Planowanie/realizowanie działań na poziomie strategicznym (w gminie)	Planowanie/realizowanie działań na poziomie wykonawczym w konkretnym przypadku
Skład	Osoby decyzyjne	Osoby pracujące w bezpośrednim kontakcie z rodzinami
Powołanie	Zarządzenie Wójta	Powołanie przez ZI lub Przewodniczącego
Dokumentacja	Z prac Zespołu	Dotycząca konkretnej rodziny, formularze NK, plan pomocy, wykorzystanie narzędzi diagnostycznych i pomocowych

8.2. Pomoc Społeczna

Celem działania pomocy społecznej, zgodnie z ustawą z 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji.

Pomoc społeczna jest udzielana również w przypadku przemocy domowej. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu: ubóstwa, alkoholizmu, narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych. Wszystkie te sytuacje mogą sprzyjać występowaniu przemocy wobec bliskich, bądź z niej wynikać.

Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni. Pracujący w środowisku, postrzegani przez lokalną społeczność jako osoby właściwe

do udzielenia pomocy rodzinie, zazwyczaj posiadają informacje o dysfunkcjach w rodzinach. Wykonując obowiązki służbowe w środowisku, zwracają szczególną uwagę na zachowania wskazujące na możliwość występowania przemocy domowej. Wszczytanie procedury „Niebieskiej Karty” przez pracowników socjalnych może mieć również związek ze zwiększoną liczbą osób szukających rozwiązania sytuacji kryzysowej w rodzinie poprzez dialog, kontakt ze specjalistami z różnych grup zawodowych oraz uzyskaniem informacji o możliwej pomocy.

W każdej rodzinie, w której prowadzona jest procedura Niebieskiej Karty, pracownik socjalny GOPS świadczy pracę socjalną w ramach grupy roboczej. Zakres pracy socjalnej ustalany jest indywidualnie, stosownie do sytuacji w danej rodzinie.

Zgodnie z § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, pracownik socjalny jednostki organizacyjnej pomocy społecznej:

1. diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową
2. udziela kompleksowych informacji o:
 - możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą domową,
 - formach pomocy dzieciom doznającym przemocy domowej oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,
 - możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
3. organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową;
4. zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
5. może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, na temat konsekwencji stosowania przemocy domowej oraz informuje

te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

8.3. Ochrona zdrowia

Głównym zadaniem jest ochrona zdrowia pacjenta. Zjawisko przemocy domowej zalicza się do zakresu sytuacji objętych świadczeniami zdrowotnymi, ponieważ bardzo często towarzyszą mu poważne uszkodzenia zdrowia somatycznego i zdrowia psychicznego. Pomoc osobom doznającym przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania:

- 1) umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania;
- 2) poinformowanie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy;
- 3) wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły fizycznej;
- 4) powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego.

Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno-pomocowych, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemocy domowej.

8.4. Policja

Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące osoby doznające przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to:

- 1) udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy;

- 2) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, doznaje przemocy domowej;
- 3) podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania;
- 4) przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc domową, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego;
- 5) przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach nie cierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa;
- 6) podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej, w zależności od potrzeb określonych przez Zespół Interdyscyplinarny lub grupę diagnostyczno-pomocową;
- 7) wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”;
- 8) dokonuje niezbędnych ustaleń w zakresie udziału osoby stosującej przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 9) informuje, w formie notatki urzędowej, zespół interdyscyplinarny o działaniach podejmowanych wobec osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową, w tym w szczególności o udziale w programach korekcyjno-

edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Funkcjonariusz policji jest również członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy diagnostyczno-pomocowej.

8.5. Placówki oświatowe

Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia doznaje przemocy domowej lub jest ofiarą przestępstwa powinien podjąć następujące kroki:

- 1) przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności;
- 2) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 3) udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób doznających przemocy domowej, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 4) organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 5) udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób doznających przemocy domowej;
- 6) wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

Przedstawiciel oświaty uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup diagnostyczno-pomocowych, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” w sytuacji podejrzenia wystąpienia przemocy domowej oraz powiadomienia Policji lub Prokuratury.

8.6. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W sytuacji, gdy aktom przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania:

- 1) diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 2) udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy. W szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 3) organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że doznaje przemocy domowej;
- 4) może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową na temat konsekwencji stosowania przemocy oraz informuje te osoby o konieczności udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- 5) wszczyna procedurę „Niebieskie Karty”.

Występowanie przemocy domowej bardzo często związane jest z nadużywaniem alkoholu co przyczynia się do pojawiania czy wzrostu zachowań agresywnych u osób stosujących przemoc domową. Osoby uzależnione korzystają z pomocy specjalistycznej terapeutów ds. uzależnień od alkoholu. Motywacja osób uzależnionych jest bardzo różna i nie zawsze wynika z chęci zmiany swojej sytuacji, często z chęci uniknięcia konsekwencji prawnych, które towarzyszą tym osobom. Problem alkoholowy dotyczy również osób doznających przemocy domowej, które z uwagi na doświadczanie przemocy, niewystarczające umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych spożywają alkohol. W celu udzielenia wsparcia w rodzinach objętych działaniami

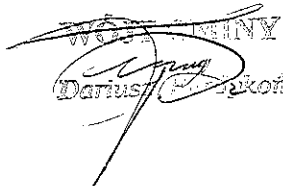
w ramach procedury „Niebieskie Karty” przedstawiciele służb w ramach współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Siekierczynie kierują zaproszenia na rozmowy motywujące.

9. Monitorowanie realizacji Programu i sprawozdawczość

Za monitoring Programu będzie odpowiadał Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Siekierczynie w oparciu o **corocznie przygotowywaną sprawozdawczość**. Monitoring umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie działań korygujących. Sprawozdanie z realizacji w danym roku kalendarzowym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siekierczyn na lata 2026-2029, przedkładane będzie Radzie Gminy Siekierczyn w terminie do dnia kwietnia następnego roku.

10. Finansowanie Programu

Realizacja poszczególnych działań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Siekierczyn na lata 2026-2029 uzależniona będzie od możliwości finansowych Gminy Siekierczyn. Działania będą realizowane w ramach środków własnych Gminy, środków z dotacji budżetu państwa na finansowe wspieranie programów z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego (art. 8 pkt 7 lit. a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej), ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz przy partnerskim udziale organizacji pozarządowych, instytucji i podmiotów zewnętrznych.

Dariusz Kozłowski

11. Zadania realizowane w ramach Programu na lata 2026 - 2029

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
Kierunki działań.				
Cel 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna				
1 Poszerzenie wiedzy społeczności lokalnej, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej.	1) Diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie Gminy Siekierzyn	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Policja, GKRPA Szkoly	2028r.	1) Liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej.
2 Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej wśród mieszkańców Gminy Siekierzyn	1) Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych kierowanych do osób doświadczających przemocy domowej, świadków przemocy oraz osób stosujących przemoc; 2) Współpraca między organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania	Urząd Gminy, GOPS, Szkoly, Organizacje pozarządowe,	2026-2029	1) liczba kampanii informacyjnych, 2) liczba parafii współpracujących z Gminą Siekierzyn 3) liczba zrealizowanych działań, 4) liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej.

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
	projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe			
3 Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.	1) Prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.	Urząd Gminy, GOPS, Zespół Interdyscyplinarny, Szkoły, Organizacje pozarządowe, Policja, Placówki kultury	2026-2029	1) Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; 2) Liczba osób, którym udzielono porady; 3) Liczba wizyt patrolażowych prowadzonych przez położne podstawowej opieki zdrowotnej.
4 Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej	1) Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.	Urząd Gminy, GOPS, Szkoły, Organizacje pozarządowe, Policja, Placówki kultury	2026-2029	Liczba realizowanych gminnych programów przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
Cel 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej				
Kierunki działań				
1 Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy.	1) Utworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych; 2) Utworzenie i funkcjonowanie grup diagnostyczno-pomocowych; 3) Rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową oraz rozwijanie i wzmacnianie działalności między instytucjami w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS	2026-2029	1) Liczba Zespołów Interdyscyplinarnych, 2) Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego; 3) Liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych; 4) Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych; 5) Liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych w rozszerzonym składzie; 6) Liczba utworzonych w danym roku punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej oraz innych placówek specjalistycznych; 7) Liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
2 Upowszechnianie informacji	1) Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form	Zespół Interdyscyplinarny,		1) Liczba opracowanych materiałów informacyjnych;

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej.	uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej; 2) Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową.	GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, Policja		2) Liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych oraz grupowych.
3 Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej.	1) Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty.	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, szkoły, Policja, GKRPA		1) Liczba wszczętych w danym roku i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty”; 2) Liczba kontynuowanych w danym roku i kontynuowanych procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy; 3) Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta A”, dokumentujących

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
				kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”; 4) Liczba osób doznających przemocy domowej, objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, w tym ze względu na problem przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, wykorzystywania seksualnego oraz cyberprzemocy; 5) Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”;
	2) Realizowanie pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, rodzinnego;			6) Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa specjalistycznego; 7) Liczba osób uczestniczących w terapii, grupach wsparcia;
	3) Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez punkty konsultacyjne;			8) Liczba punktów konsultacyjnych; 9) Liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w punktach konsultacyjnych;

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
	4) Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej pomocy, świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz ośrodki interwencji kryzysowej;			10) Liczba innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej, liczba osób, które skorzystały z pomocy;
	5) Zapewnianie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej;	GOPS, Policja		12) Liczba dzieci, którym zapewniono ochronę w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia;
4 Monitorowanie działań pomocowych.	1) Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej.	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS	2026-2029	1) Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej; 2) Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowania działań; 3) Liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”; 4) Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
				doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała.
Cel 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową				
Kierunki działań				
1 Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi	1) Rozpowszechnianie informacji na temat instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową.	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, Organizacje pozarządowe,	2026-2029	1) Umieszczenie informatorów na stronach internetowych dwa razy w roku do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia każdego kolejnego roku 2) liczba osób objętych poradnictwem.

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
i wdrażanie do realizacji				
2 Interwениowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej.	1) Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, Policja, GKRPA	2026 - 2029	1) Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”; 2) Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”; 3) Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową; 4) Liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową; 5) Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia, umorzenia postępowania; 6) Liczba wydanych środków zapobiegawczych zgodnie z Ustawą o Policji.

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
3 Realizowanie programów wspierających dla osób stosujących przemoc domową mierzących do utrwalenia i wzmocnienia zmian zapoczątkowanych programami korekcyjno-educacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową lub psychologiczno-terapeutycznymi dla osób stosujących przemoc domową.	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-educacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS, Policja,	2026-2029	1) Liczba realizowanych programów; 2) Liczba deklaracji osób stosujących przemoc domową przekazanych do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, liczba wniosków skierowanych przez grupy diagnostyczne – pomocowe, Zespoły Interdyscyplinarne do uczestnictwa w programie; 3) Liczba osób uczestniczących w programach edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program; 4) Liczba osób stosujących przemoc domową, które skorzystały ze wsparcia specjalistycznego (PK, PIK).
Kierunek działań	Cel 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej			
1 Podnoszenie kompetencji osób	1) Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów	Zespół Interdyscyplinarny,	2026-2029	1) Liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych;

Planowane zadanie do realizacji	Działania	Realizatorzy i partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki
realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Działania cykliczne.	interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	GOPS,		2) Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
2 Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Działania cykliczne.	1) Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.	Zespół Interdyscyplinarny, GOPS,	2026-2029	1) Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego; 2) Liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych oraz liczba osób uczestniczących w spotkaniach.